

Hemeroteca | Suscríbete | Clasificados

Domingo, 21 febrero 2016

**EN UDIMA ESTAMOS MÁS CERCA
PARA QUE TÚ LLEGUES MUY LEJOS**

www.udima.es

La Universidad cercana

Menú

C.Valenciana | Más noticias | Deportes | Economía | Opinión | Cultura | Ocio | Vida y Estilo | Participación | Multimedia

Suscriptor

Levante-EMV » En Domingo

Suscriptor

0 | 0

Un regidor amb dues tombes

Un dia gelat de 1911, a Joaquín García li esperaven dues sepultures, una a València i altra a Burjassot

21.02.2016 | 04:15

Un regidor de l'Ajuntament de València fou enverinat per dues prostitutes. El seu fill fou investigat com instigador. Les dones foren condemnades.

FRANCESC J. HERNÀNDEZ | DEPARTAMENT DE SOCIOLOGIA UNIVERSITAT DE VALÈNCIA

En gener de 1911, el contractista d'obres Joaquín García Romero, que havia estat regidor de l'Ajuntament de València en temps de l'alcalde Joaquín Santonja (1896-1897), tenia 60 anys. Estava casat des de feia uns 40 anys amb María de los Desamparados Obiol Tejedor, que comptava uns 62 anys. La parella tenia quatre fills: María de los Desamparados, Joaquina, Joaquín i José. L'antic regidor mantenía relacions des de feia uns quinze anys amb Bernarda Ortolá Femenia i altres dones que aquesta li proporcionava. En aquella època, Bernarda vivia al carrer de La Nau, número 14, en companyia d'una altra dona que feia passar per neboda seua, Dolores Gimeno Tamarit, i un parell d'hostes, un d'ells potser nebot de Bernarda o així ho feia creure.

Un regidor amb dues tombes

La infidelitat del contractista era coneguda almenys pel seu fill Joaquín, que, segons Bernarda i Dolores, alguna vegada havia anat a buscar-lo al pis del carrer de La Nau. Feia poc que el fill s'havia vist implicat en un robatori. La policia li havia trobat mercaderies furtades de la drogueria de Sant Antoni, per la qual cosa li havien obert un procés judicial. El jove es trobava en llibertat sota fiança. Per la seua manca de recursos, el pare n'havia eixit de fiador. El fill, es dedicava a cosir gavanyos per a dones en una casa del carrer Maldonado. Anava a dinar amb els seus pares. Però les relacions eren tenses per raó de diners. El fill havia arribat a maltractar el pare en públic i fins i tot, davant de Bernarda i Dolores, com declararen elles, va amenaçar amb donar-li un tret.

El dijous 19 de gener de 1911, després de dinar, Joaquín va marxar a l'Ateneu Mercantil. A les tres i mitja va eixir d'aquesta institució cap a Burjassot, a una casa tradicional, de planta baixa i un hort al darrere, ubicada al carrer Isabel la Católica, 11, junt a una finca en construcció i prop de la carretera de Godella. Havia llogat la casa i pagava les mensualitats, però els rebuts eren girats a nom de Bernarda. A la casa li esperaven Bernarda i Dolores, que havien partit de València a les 3 de la vesprada, amb el tramvia. En arribar a la casa, Joaquín marxà a la cambra amb Dolores i, sobre el llit, es posà a berenar els dolços i pastissos que ell mateix havia comprat de camí i a prendre vi blanc que li servia Bernarda. Les dones li havien convençut que aquella vesprada li portarien una dona que li ajudaria, donant-li una beguda vigoritzant. Mentre les dones simulaven esperar, Bernarda li oferí a Joaquín un got de la beguda que era, en realitat, un verí compost de mercuri disolt en vi. Prompte, Joaquín començà a sentir-se malament, amb sudors i diarrees. Les dones intentaren mantindre'l a la casa, amb l'excusa de donar-li aigua amb sucre i preparar-li una infusió. Però Joaquín va fer per marxar. Aleshores les dones pugnaren amb ell. Joaquín, quasi miraculosament, aconseguí escapar-se. Pogué pujar a una tartana per tornar a València. El tartaner li donà una safata pels vòmits de sang i l'abrigà amb una manta.

El tartaner es dirigí ràpidament a la plaça de la Constitució (ara de la Mare de Déu), on vivia el doctor Eduardo Vilar Torres. Joaquín va dir-li al seu metge que l'havien enverinat. El facultatiu li acompanyà en un cotxe de cavalls a casa seua al carrer Burjassot (ara Lliria). En arribar, a les nou menys quart, isqué la portera i Joaquín repetí que havia estat enverinat. El metge, que havia donat avis al jutjat, no es va separar del malalt en tota la nit. Arribaren els funcionaris judicials i Joaquín va prestar declaració. Cap a les dues i mitja de la matinada, els vòmits deixaren de ser sanguinolents, la qual cosa va fer que la família recuperés l'esperança. Però a les cinc de la matinada l'home morí.

Les detencions i el judici

Poc després, Bernarda i Dolores foren detingudes al pis del carrer de la Nau, que fou escorcollat per l'autoritat. El funcionari del jutjat de Serrans, després de fer que un manyà obrira la porta, accediren també a la casa de Burjassot, on trobaren un llit amb la roba desordenada, restes de berenar, un got amb aigua i diverses botelles. Una botella de vi blanc, amb un pols rogenc en suspensió, fou precintada i enviada al laboratori.

Al jardí de la caseta, ornat amb una font amb un escultura d'un Neptú, els funcionaris i els

Cartelera

TV

Tráfico

Francesc J. Her

Valencia
15 / 7°

Castelló
16 / 7°

Alicante
16 / 10°

SU CASA ES COMO USTED

Suscriptor | En Domingo

Contenido exclusivo para suscriptores digitales

La 'Casa Forestal' de El Saler se democratiza

La 'Casa Forestal' de El Saler se democratiza

El concejal del tripartito Sergi Campillo abre la antigua propiedad de la Corona a la ciudadanía...

Ferrández siempre quería más

El criminólogo Vicente Garrido señala que el asesino «desarrolló una vida basada en la necesidad...

Las razones del «nuevo» Museo de Bellas Artes

El notable fondo de arte valenciano de los siglos XIV al XX es la singularidad del San Pío V, pese...

Deshielo lingüístico

El proceso abierto para cerrar el conflicto normativo en torno al valenciano llega tras su...

El trazo difuso de las líneas rojas

La decisión sobre el momento procesal en que exigir a un cargo público que abandone se ha...

Todas las noticias de En Domingo

Ya es tiempo de viajar

www.erv.es

periodistes que els accompanyaven feren una trobada esgarrifant. Havien preparat un clot d'uns dos metres de llarg, seixanta centímetres d'ample i vuitanta de fondària. Allò semblava una sepultura disposada per albergar el cos de Joaquín. Era poc fondo perquè havien topat amb una gran roca. També s'hi va trobar un sac per posar el cadàver. El jutjat va remetre exhortos per intentar localitzar un nebot de Bernarda que havia desaparegut del domicili la vesprada de l'enverinament, però no el localitzaren.

L'opinió pública se sorprengué quan el jutjat detingué Joaquín, el fill del mort. Pensaren que la mort del fiador determinava la detenció cautelar. Tanmateix, la raó era diferent. En les seues declaracions, Bernarda va dir que el fill de la víctima havia promés una considerable quantitat de diners si mataven el seu pare. Fins i tot Bernarda afirmava disposar d'un document privat. De fet, diversos creditors de les dones asseguraren a la policia que, pocs dies abans, les dones havien assegurat que prompte pagarien els deutes. Per tot això, el jutjat decretà el processament immediat del fill, que, per altra banda, havia protagonitzat diversos altercats amb el seu pare.

En morir Joaquín, el jutjat va ordenar diverses ànalisis forenses, la qual cosa ajornà la inhumació més de cinquanta dies. Segons el registre del Cementiri General, el cadàver fou soterrat el 13 de març, en un nínxol senzill. La gent es preparava per a les Falles. La seua dona, María de los Desamparados, sospitava de la infidelitat de l'home. En un dinar li havia insinuat: «Tú tienes un arrebito». Li preocupava la relació de l'exregidor i el seu fill, però l'enverinament ja excedí la seua capacitat de resistència. Caigué greument malalta i morí pocs dies després. Fou soterrada el dimarts 4 d'abril.

El 25 de juny de 1911, el fiscal qualificava la causa i demanava pena de mort per a les tres persones processades: Bernarda, Dolores i Joaquín, el fill de l'exregidor. El judici començà el 7 de febrer de 1912. Les dones foren condemnades a cadena perpetua i al pagament d'una indemnització i de les despeses judicials, i el fill del contràista, defensat per l'eficient advocat Juan Barral (del qual ja hem parlat en aquesta secció) fou absolt. Marxà a Barcelona, on regentà una sastreria al carrer Cabanes número 38. Deu anys després de la sentència, en febrer de 1922, Dolores Gimeno va morir. Anys després en el seu nínxol col.locaren també Carmen Sancho, morta el 1944, i el seu home, Eduardo Salcedo, mort el 1961. Eduardo sembla que va regentar una lleteria, en el cantó del carrer Poeta Quintana i la plaça d'Els Pinazo. No sabem quina relació tenien amb Dolores. Bernarda fou posada en llibertat en juny de 1927.

Compartir en Facebook

Compartir en Twitter

Temas relacionados: [Ajuntament de València](#) [Bernarda](#) [Bernarda Ortolá Femenia](#) [Dinar](#) [Joaquín García Romero](#) [Joaquín](#) [Joaquín Santonja](#) [La Nau](#) [María de los Desamparados Obiol Tejedor](#) [Pis](#) [Sociología](#) [Universitat de valència](#)

Publicidad

Viaja desde 5€

Si te gusta viajar en ALSA te lo ponemos fácil con cientos de destinos desde 5€
www.alsa.es

¡Aprende chino Online!

Método único que enseña CHINO en 8 meses con 30 min /día.
¡Ahora 8 días de prueba gratis!.
www.8belts.com/pruebagratis

Nuevo Nissan LEAF

Descubre el nuevo Nissan LEAF 100% eléctrico por 190€/mes* + Plan MOVEA incluido
www.nissan-ofertas.es

ComentariosRealizando un comentario acepta las [Normas de Participación](#) y la [Política de Privacidad](#)**fhernan**

¿Quieres cambiar tu avatar?

[Comentar](#)

PEUGEOT 308 STYLE
 POR **210*** €/MES

[DESCÚBRELO ▶](#)
condiciones legales ►

www.dsoluzion.com

Diseño tarjetas, carteles, flyers, Imagen corporativa en Madrid

ALARMA
-200€ descuento
 Hasta el 29 de febrero,

Levante
 EL MERCANTIL VALENCIANO
[Mapa web](#)

C. Valenciana

Valencia
 El tiempo
 Transportes en Valencia
 Tráfico en Valencia
 Cartelera de cine
 Fallas

Clasificados

tucasa.com
 Iberpisos
 Iberanuncio
 Ibercoches
 Iberempleo

Especiales

Lotería de Navidad
 Lotería el Niño
 Fórmula 1
 Premios Oscar
 Canal Esquí
 Premios Goya

levante-emv.com

Contacto
 Atención al lector
 Conózcanos
 Localización
 Club Diario Levante
 Política Medioambiental
 Aviso legal

Publicidad

Publicidad